
PETER SMIK

keramika ceramics

GALÉRIA UMELCOV SPIŠA

**PRO
FLY
ES**

PETER SMIK

keramika
ceramics

01
úvod
introduction
/ 5

02
o diele
about work
/ 13

03
z tvorby
artworks
/ 41

04
faktografia
factography
/ 151

01

úvod

introduction

»Keramika je o
skúšaní a sklo

»Ceramics is about an
and glass is my alche

o večnom
je alchýmia...«

eternal testing
my...«

Peter Smik: Keramika

„Keramika je o večnom skúšaní a sklo je alchýmia... Vzťahy, život, príroda. To sú momenty, ktoré nesú v sebe silu, akú sa snažím zaznamenať. Nepracujem dlhodobo na nejakej téme, nerozvíjam jeden motív, život prináša nové pocity a niečo z nich chcem trvalo zachytiť.“

Peter Smik, 2016

Premiérová výstava výtvarníka – keramikára Petra Smika v rámci galérijného cyklu *Profily* uviedla v termíne 14. 9. – 4. 12. 2016 komplexný výber komornej aj monumentálnej autorskej tvorby za obdobie posledných dvoch dekád. Smikovo dielo nebolo zatiaľ komplexne spracované: cieľom projektu bolo odborne predefinovať autorovu tvorbu nielen formou výstavy, ale aj prvého autorského katalógu.

Smikova tvorba vychádza z umeleckého spracovania rôznorodého materiálu ako kamenina, porcelán a sklo, ktoré rozmanitými technologickými postupmi premieňa na keramické a sklenené plastiky: tie napriek svojej zložitosti nepopierajú tradičnú úlohu keramiky. Gro tvorby tvoria komorné a monumentálne objekty s použitím jemnej i hrubej kameniny a porcelánu, vypaľovaných v peci. Okrem keramiky sa venuje tvorbe sklenených objektov, pri ktorých využíva fusing (tavenie skla) a výrobe vitráží.

Autor, zatiaľ iba skromne zastúpený v zbierkach Galérie umelcov Spiša, sa popri umeleckej tvorbe aktívne podielá na výtvarnom živote východného Slovenska nielen ako vystavujúci umelec, ale aj ako edukátor a organizátor výstav a rezidenčných umeleckých pobytov. Je zakladateľom občianskeho združenia Annogallery, ktoré popri vlastnom výstavnom priestore prevádzkuje unikátny ateliér keramiky v Hôrke pri Poprade a v Bežovciach pri Sobranciach.

Mgr. Lucia Benická,
riaditeľka Galérie umelcov Spiša, autorka a kurátorka projektu

Peter Smik: Ceramics

"Ceramics is about an eternal testing and glass is my alchemy... What I'm trying to record in my work are the relationships, life, nature. All of these moments carry so much power within them. I'm not working on any topic in the long term, I don't develop only one motif, the life brings new feelings and some of them I want to capture permanently."

Peter Smik, 2016

Premiere exhibition of the artist – ceramist Peter Smik in the framework of gallery cycle *Profiles*, introduced in the period 14. 9. – 4. 12. 2016 a comprehensive selection of the artist's chamber and monumental work over a period of the last two decades. Work of the artist has not been yet comprehensively elaborated: the aim of this project was to competently redefine the Smik's creation not only in the form of his individual exhibition, but also of the first author's catalogue.

Smik's work is based on the artistic processing of diverse materials such as stoneware, porcelain-ware and glass, which he transforms with a variety of technological processes into ceramic and glass sculptures: these do not deny traditional task of the pottery despite their complexity. The major parts of his work are chamber and monumental objects using fine and coarse stoneware and porcelain, fired in the furnace. In addition to the ceramics, he creates the glass objects, at which he uses techniques of the fusing and the stained glass.

The artist, yet only modestly represented in the collection of Gallery of Spiš Artists collection, besides creative work he also actively participates in artistic life of the Eastern Slovakia not only as an exhibiting artist but also as educator and organizer of exhibitions and programs of artists-in-residencies. He is a founder of the non-profit organization Annogallery, which in addition to its own exhibiting space operates the unique pottery studios both in Hôrka close to Poprad and in Bežovce nearby Sobrance.

Mgr. Lucia Benická,
director of Gallery of Spiš Artists, author and curator of the project

O autorovi

Peter Smik sa narodil 7. septembra 1968 v Poprade, žije a tvorí v neďalekej Hôrke. Venuje sa voľnej a úžitkovej tvorbe, realizuje workshopy keramiky a podieľa sa na výtvarných projektoch.

Štúdium absolvoval na Strednej priemyselnej škole v Poprade a Strednej umelecko-remeselnej škole v Prahe. Ďalšie štúdium keramiky a práce so sklom absolvoval na rôznych stážach v Česku a v Nemecku: v r. 2004 spracovanie plochého skla technikou tiffany a tavenie skla v Čechách, v r. 2008 papierový porcelán v Grenzhausen v Nemecku, r. 2009 tlač na keramiku na Akadémii Karlsruhe v Nemecku, v r. 2009 Školu keramiky v Čechách.

Peter Smik vystavuje doma i v zahraničí. Jeho práce sú zastúpené vo verejných a súkromných zbierkach na Slovensku, v Maďarsku, Francúzsku, Nemecku, Švajčiarsku, Poľsku a v Českej republike.

About the artist

Peter Smik was born on September 7th, 1968 in Poprad: he lives and works in nearby village Hôrka. He works in the free and applied arts, organizes ceramics workshops and participates in various fine-arts projects.

He graduated at the Secondary Industrial School in Poprad and the Secondary Art-Craft School in Prague. Then he finished his further glass and ceramics studies at the different internships in Czech Republic and Germany: in 2004 processing of flat glass with tiffany-technique and glass melting technology in Czech Republic, in 2008 paper porcelain in Grenzhausen in Germany, in 2009 print on the ceramics at the Academy of Karlsruhe in Germany, in 2009 School of Ceramics in the Czech Republic.

Peter Smik exhibits both at home and abroad. His work is represented in public and private collections in Slovakia, Hungary, France, Germany, Switzerland, Poland and in the Czech Republic.

02

o diele
about work

»Hlina je mojou
cítim jej tvárnosť
– akoby sa mi
nejjaká brána..

»The clay is a kind of clay.
I feel its malleability, or
has been opened...«

u závislostou,
ost, možnosti
otvárala

.«

dependence for me,
ptions – as if a gate

Korene zeme

Z hliny | Rudiment zeme, inšpirácie z krajiny, formovanie diela z obyčajného kusu hliny pripomína prapodstavu Stvoriteľa. Keramika, balansujúca na hranici umenia a remesla nás spája s koreňmi zeme, je jej metamorfózou v rôznych formách a tvaroch. Nevyhnutné remeselné zručnosti, široká škála materiálov, techník a technológií sú súčasťou procesu tvorby, pri ktorom sa z obyčajnej hrudy hliny stáva umelecké dielo.

Keramikár Peter Smik je zrastený so Spišom. Jeho tvorba priamo reflektuje reliéf krajiny. Sám hovorí: „...rát sa prechádzam po kopcoch Spiša, je to pre mňa očistný obrad. Som zrastený s touto zemou, stávam sa jej súčasťou, jej povrchom. Keď dostanem do rúk plát hliny, začнем ho formovať a získavam tak povrch krajiny, ktorá má svoj tvar, znovuzrodený z hliny...“ Vo svojej tvorbe experimentuje s tvarmi aj materiálom, pri tvorivom hľadaní prechádza od komorných po monumentálne objekty, tvarovo sa meniacich od precízne vypracovaných metafor krajiny až po abstraktné labyrinty buniek s hutným, energiou zeme nabitým posolstvom. Každé dielo nesie v sebe nezameniteľný rukopis, pečať „zemitosti“, priame prepojenie s Matkou Prírodom.

Ako uvádza PhDr. Dáša Uharčeková Pavúková, historička umenia: „V keramickej tvorbe Petra Smika máme možnosť vnímať dielo, ktoré má sklon k monumentalite. Ale nechýba tu ani poetika, plnosť dynamiky a výrazná štrukturalizácia, akoby ukrytého a uväzneného svetla do hmoty. Na prvý pohľad prevažujúci dekorativizmus v sebe nesie hľadanie svetelných a farebných okamihov spútaných drsnejšími líniemi.“¹

Zdielanie | Výstava Petra Smika v Galérii umelcov Spiša je zriedkavou a vzácnou udalosťou: prezentácia keramiky je všeobecne veľmi náročná a v regióne Spiša je minimum umelcov systémovo sa venujúcich práve tomuto druhu umenia. Nosnou inšpiráciou bol aj stav galérinej zbierky – zastúpenie keramiky je iba v jedinom darovanom Smikovom diele z cyklu Život ako zo škatuľky / Food Box Life (2011, P 1885), ako aj skutočnosť, že Smikova tvorba doteraz nebola odborne spracovaná, ani prezentovaná v monografickom projekte v pamäťovej inštitúcii na Slovensku. Nepochybne, podnetom sa stala aj autorova systematická edukačná a prezentačná činnosť: v rámci aktivít neziskovej organizácie Annogallery spolu s manželkou Katarínou realizoval množstvo workshopov a výstav, putujúc s keramickým kruhom nielen po regióne, ale aj za jeho hranice, neúnavne zdieľajúc „posolstvo zeme“. Aj v galérii boli realizované interaktívne keramické kurzy pre všetky vekové kategórie s cieľom zdieľať voľnú kreativitu, „spečatenú hlinou“. Formovanie hliny je totiž účinnou arteterapiou a tak ako ostatné druhy výtvarného umenia, aj keramika sa stáva prostriedkom, ktorým môžeme objavovať seba i svet a vytvárať medzi nimi

nový vzťah: výsledné dielo na kurzoch nie je podstatné a nehodnotí sa z estetického hľadiska, dôležitým je tu proces tvorby, dotyk zeme. Ako uvádza autor: „Táto činnosť ma napĺňa, prináša ľuďom radosť a rozptýlenie. Je to zároveň nevyčerpateľná studnica nápadov, energie a kreativity.“ Annogallery popri tom rozšírila kreatívne zázemie: o autorskú galériu v Hôrke priamo nad umelcovým keramickým ateliérom a o kontaktné centrum v Bežovciach, ktoré popri kvalitne vybavenej dielni na prácu s keramikou, sklom a rôznymi výtvarnými technikami umožňuje realizovať rezidenčné umelecké pobyt.

Presahy | Smikova keramická tvorba expanduje aj za hranice voľného výtvarného umenia do monumentálnych realizácií na zákazky pre rezidencie a komerčné objekty, prevažne v podtatranskom regióne. Väčšinou sú to keramické fontány, nástenné mozaiky, záhradné plastiky, reliéfy a vitráže. Z autorovej dielne vyšli aj unikátne vitráže v kostole v Spišskej Sobote, ktoré realizoval v spolupráci s inými regionálnymi umelcami. Ako uvádza autor: „Ručne vyrábaná umelecká keramika, fusingové sklo a vitráž pre interiéry a exteriéry ma nútia k tvorbe pre objekt ako celku. Svetidlá a svetelné objekty z farebného skla a keramiky, vitrážové, okenné, dverové a nábytkové výplne zo skla, dekoračná vitráž a keramická mozaika, to všetko vytváram na základe podnetu z priestoru. Zapája sa fantázia a tá ma ženie tvoriť až do momentu, dokedy nie som s prácou spokojný. Výsledný efekt nás podnecuje k tomu, aby sme vnímali dielo a nechali sa unášať krásou objektu ako celku.“ Objekty z keramiky a fusingového skla, ktoré tvoria autorovu „srdcovku“, sú inštalované v pamätníku *Exody* (2014) v Košiciach a stvárajú dve témy: *Útek do Ameriky za prácou a Gulagy*.²

O výstave | Ateliér je plný diel „v tranzite“, tvoriacich kompaktnú časť umelcovej osobnosti a domácnosti, komorné aj záhradné objekty, príbehy z hliny. Sú to tie, ktoré by podľa autora „nemali opustiť dom“, lebo má k nim zvláštnu väzbu a viažu sa k jeho predstavám o dokonalosti. Mnohé zo skorších diel sú už súčasťou súkromných a verejných zbierok. Ucelený pohľad na Smikovu tvorbu sa tak na výstave prelína v relatívne nových, vyše dvadsiatich tematických cykloch, vytvorených v poslednej dekáde (po roku 2007).

Každý výstavný celok má svoj osobitý príbeh sprevádzaný autorovým vyznaním. Prevažujú objekty zo šamotovej kameniny, doplnané rôznymi pigmentami, glazúrami, taveným sklom či engobou. Počas rokov praxe vyvinul Smik autorské kombinované techniky, aplikované v jednotlivých dielach, korešpondujúce s voleným tvaroslovím. Názvy cyklov ako *Vietor* (2009), *Ružové sny* (2008), *Trubači* (2008) sú poetickou metaforou na zachytenie veterného náporu, padajúcich lupeňov sakury, či zvukov zo štylizovaných postáv trubačov. Unikátnymi sú diela z taveného a fusingového skla v obrazoch

a plastikách: *Kúsok po kúsku* (2012) – nástenné objekty s hravou reflexiou „pokúskovaných“ detských snov, *Tvárou v tvár* (2014) – sklenené obrazy ľudských tvári v etapách života od mladosti po starobu, či cyklus mís *Medzi* (2014), ktoré sú mätúcim a úsmevným novotvarom – obrátenou stranou misy. Krehká plastika *Flóra* (2014), ilustrujúca pôvab prírody, nepriamo nadväzuje na sériu objektov *Povedz mi to kvetom* (2012), kde sú rozohrané rastlinné tvary. Monumentálnymi sú diela *Mlynské kamene* (2015), zobrazujúce „mlyn“ ľudského života v melúcich sa ženských a mužských tvárich a plastiky *Bunkový* (2011), kde vkladané sklo do kameniny predstavuje mozgovú bunku. Autorova fantázia a hravá schopnosť spájať tvary do prekvapujúcich vizuálnych asociácií sa pretavuje aj do cyklov *Uzly* (2008) a *Chodec* (2008). V reliéfoch o „uzloch“ autor rozväzuje, osloboďuje ľudské vzťahy, pričom v plastikách a reliéfoch *Chodec* symbolizuje stresujúcu uponáhľanosť súčasnosti.

Osobitnú výstavnú časť tvoria mrazuvzdorné objekty v exteriéroch z kameniny, glazúr a pigmetov, ktoré korešpondujú s autorovou filozofiou vytvoriť príbehy, osobné reflexie o živote: cykly *Krabice* (2012) a *Klobúky* (2007). Sú spomienkami na minulosť i budúlosť, hravé vo forme, bohaté v komponentoch, ktoré môžeme skladať a obmieňať v množstve novotvarov. *Krabice* sú zároveň súčasťou známej kolekcie prác pod názvom *Život ako zo škatuľky / Food Box Life* (od r. 2010), ktorých nosnou myšlienkovou je voľná interpretácia zmyslu každodenného života. „Krábičkový svet“, alebo život ako zo škatuľky je zároveň odkazom o stave spoločnosti. „To, čo odo mňa spoločnosť v danom dni vyžaduje, urobím. Ale to, čo je možné na danom dni zmeniť, urobím v súkromí“, upresňuje autor. Tak vzniká celá kopa krabičiek, myšlienok, súvislostí, „zaškatuľkovaných“ odkazov, celé bunečné zhľuky o živote. „Smik na svet nazerá z tej svojej krabičky. V nej si môže robiť čo chce, myslieť, konáť a fantazírovať ako chce. A nikto mu do nej nemôže vstupovať, pretože do svojej fantázie a myšlienok nikoho bez cenzúry nepustí.“³

Záverom | Profilová výstava Petra Smika umožnila prezentovať jeho dielo „nielen ako zo škatuľky“ v širokom kontexte doterajšej tvorby. Poukázala na jeho mimoriadnu činorodosť a umožnila konfrontovať autorské „príbehy z hliny“, ktoré boli formované na základe autorovej reflexie sveta, v ktorom žijeme. Výsledný katalóg zachováva túto naráciu a vytvára prvú „encyklopédiiu“ Smikovho diela za poslednú dekádu (2007 – 2016). Ďalšia cesta tvorivého hľadania bude tvoriť osobitnú kapitolu, lebo ako hovorí autor: „Keramická tvorba bola pre mňa cesta za svojim cieľom. Nakoniec človek vždy dosiahne svoj cieľ iba vytrvalosťou, úsilím a zúročujúcimi skúsenosťami. Všetky moje doterajšie práce vychádzajú zo mňa. Ide predovšetkým o vyjádrenie mojich pocitov. Neexistuje žiadna definitívna pravda, žiadna istota, iba pokusy. Tajomstvo nasledujúceho diela neprezrádzam. Nechávam sa pohliť radosťou z hľadania...“

Mgr. Lucia Benická,
autorka a kurátorka projektu, 2016

---

¹
^{2, 3}

z textu k výstave *Greetings Ceramics I.*, 2015
z rozhovoru s autorom, Ina Sarnovská, In: Podtatranský kuriér, ročník IV.,
č. 51 – 52, 16. 12. 2014

Roots of The Earth

From the clay | Rudiment of the earth, inspiration from the landscape, formation of an art-work from a common piece of clay reminds the primeval essence of The Creator. Ceramics, balancing at the border of the arts and crafts, unites us with the roots of the Earth; it is its metamorphosis in different forms and shapes. Unavoidable craft skills, a wide range of materials, techniques and technologies are some parts of the process of creation, at which out of an ordinary lump of clay becomes a work of art.

Ceramist Peter Smik is coalesced with Spiš. His work directly reflects the relief of its landscape. He himself says: "... I like walking on the Spiš hills; it is for me a purifying ceremony. I am fused with this ground; I become a part of it, of its surface. When I get into my hands a slab of clay, I start forming it and so I gain the surface of landscape, which has its shape, being reborn of clay..." In his work he is experimenting with both shapes and materials; creatively searching, he passes from the chamber to monumental objects, changing the shapes from precise landscape metaphors up to the abstract labyrinths of cells with consistent message, charged by the energy of the Earth. Each art-work carries the non-exchangeable manuscript, the seal of "earthiness", and direct connection with Mother Nature. As stated by an art historian PhDr. Dáša Uharčeková-Pavúková: "In the ceramic work of Peter Smik we are able to perceive the art-work that tends to a monumentality. But there is also no lack of the poetics, of the fullness of dynamism and a striking structuring, of the light as if hidden and imprisoned inside the matter. At first glance, the prevailing decorativism carries in itself a search for light and colour moments shackled with more rough lines."¹

Sharing | The exhibition of Peter Smik in the Gallery of Spiš Artist is a rare, and a precious event: a presentation of the ceramics is generally very demanding, and in the Spiš region there is a minimum of artists systematically concerned just with this kind of art. The key inspiration was also the status of the gallery collection – ceramics is represented only by a single gifted Smik's art-work of the cycle *Food Box Life* (2011, P 1885), as well as the fact that the Smik's work has not been professionally processed yet, or presented in any monographic project at museum institutions in Slovakia. Undoubtedly, the stimulus became also the author's systematic educational and presentation activities: within the framework of activities of non-profit organization Annogallery, he has conducted, along with his wife Katarína, a number of workshops and exhibitions, wayfaring with ceramic lathe not only through the region, but also beyond its borders, relentlessly sharing the "message of the clay". Also in the Gallery of Spiš Artists there have been implemented

some interactive ceramic workshops for all ages in order to share the free creativity, "sealed with clay". Forming the clay is namely an effective art-therapy. And so like other sorts of fine art, also the ceramics becomes the means by which we can discover both ourselves and the world, and create a new relationship between them: the finally processed art-works are not substantial and are not rated from the aesthetic point of view. More important is the process of creation, a touch of "the soil". As stated by artist: "Such activities are fulfilling me, they bring to people both amusement and distraction. It is also an inexhaustible well of ideas, energy and creativity." In addition, Annogallery has expanded its creative background: about the space for art gallery in Hôrka, directly above artist's ceramic studio and about the contact centre in Bežovce, which in addition to a professionally equipped studio for work with ceramics, glass and variety of art techniques, allows to organize the artists-in-residency programs.

Overlaps | Smik's ceramic work expands also beyond the free fine-arts borders to commissioned monumental realizations for residences and commercial buildings, mostly in the sub-Tatras region. Most of them there are ceramic fountains, wall mosaics, garden sculptures, reliefs and stained glass objects. In collaboration with other regional artists, he created the unique window panes in the church in Spišská Sobota. As stated by the author: "Handmade artistic ceramics, fused and stained glass for interiors and exteriors are forcing me to create an object as a whole. Lamps and lighting objects from coloured glass and ceramics, window-, door- and furniture- panels made of glass, decorative stained glass and ceramic mosaics, all of these I create following the stimulus of the space. My imagination is engaged and it drives me to create the works up to the moment, when I am fully happy with the work. The resulting effect is encouraging us to perceive the art-work and let us be carried away with the beauty of an object as a whole." The objects of ceramics and fused glass – which are the most favourite to the artist, are installed in the memorial *Exodes* in Košice and they shape two themes: *Escape to America for work and Gulags*.²

About the exhibition | The studio is full of art-works "in transit", forming a compact part of the Smik's personality and household, both the chamber and garden objects, the stories of clay. These ones, according to the artist, "should not leave the house," because he has a special relation to them and they relate to his ideas on excellence. Many of the earlier works are already included in private and public collections. At the exhibition, a compact view on the Smik's creation is intertwined in relatively new, more than twenty thematic cycles, created in the last decade (after 2007).

Each of the exhibition cycles has its own unique story, accompanied by the artist's statement. As predominating are the objects from chamotte stoneware, supplemented by a variety of pigments, glazes, fused glass or engobes. Over the years of the practice, Smik has developed a special author techniques applied to individual art-works corresponding with chosen morphology. The names of cycles as *Wind* (2009), *Pink Dreams - Sakura* (2008), *Trumpeters* (2008) are poetic metaphors to capture wind blast, falling leafage of sakura blossoms, or sounds from the stylized figures of trumpeters. There are unique works of melted and fused glass in pictures and sculptures: *Piece by Piece* (2012) – wall-mounted objects with playful reflections of "chipped" children's dreams, *Face to Face* (2014) – glass pictures of human faces in the stages of life from a young to an old age, or cycle of bowls *Between* (2014), which are confusing and smiling neoplasm – a reverse side of the bowl. Delicate sculpture *Flora* (2014), illustrating the charm of nature, indirectly up-links on a series of objects *Tell me it with a Flower* (2012), where there are playful plant shapes. Monumental are the works *Millstones* (2015), depicting "the mill" of human life in grinding female and male faces, and sculptures *Cellular* (2011), where the glass embedded into a stoneware represents a brain cell. The artist's imagination and playful ability to combine shapes into marvellous visual associations is translated into cycles *Knotes* (2008) and *Walker* (2008). In the embossments on "nodes" the author symbolically unbinds and frees the human relationships, while the sculptures and reliefs of the *Walker* are symbolising the stressing hurriedness of the present time.

A special part of the exhibition consists of frost hardy garden objects of the stoneware, glazes and pigments that correspond to the artist's philosophy to create stories, personal reflection on life: the cycles *Boxes* (2012) and *Hats* (2007). They are the memories of both the past and the future, playful in the form, rich in components, which we can assemble and vary to amounts of new formations. The *Boxes* are also part of well-known collection of ceramic objects under the title *Food Box Life* (since 2010). Their's bearing idea is a loose interpretation of the sense of everyday life. "Little-box world" or the life as from the box is also a reference to the state of society. "What society requires from me in this day, I'll make. But what is possible to change on any given day, I'll make in the privacy," explains the author. This gives a rise to a whole pile of boxes, ideas, connections, of "reboxed" messages, the whole cell cluster about life. "Smik watches the world from his own box, from which he can do whatever he wants: to think, to act, and to daydream as he prefers. And no one can enter into his box, because he will not let anyone to enter his fantasies and thoughts without censorship."³

In conclusion | The profile exhibition of Peter Smik enabled to present his "not just as from the little box" art-work in a broad context of his current creation. It has demonstrated his extraordinary diligence and enabled to confront the artist's "stories of clay", which have been formed on the basis of his reflection of the world we live in. The resulting catalogue retains this narrative and creates the first "encyclopaedia" of the Smik's production over the last decade (2007 – 2016). Another path of his creative searching will form a specific chapter, because, as the author says: "The ceramic work is for me the way to achieve my goals. Eventually, the man always reaches his aim only with perseverance, effort and acquired experiences. All my previous work emerged from me. It is mainly expression of my feelings. There is no 'definitive truth', no certainty, only experiments. I don't disclose the secret of the following work. I will let myself to be absorbed with the joy of searching for..."

Mgr. Lucia Benická,
author and curator of the project, 2016

---

¹
^{2,3}

from the text to the exhibition *Greetings, Ceramics*, 2015
from an interview with the author, Ina Sarnovská, In: *Podtatranský kuriér*,
Vol. IV, No. 51-52, December 16th, 2014

Keramika na Slovensku a tvorba Petra Smika

Slovenská keramika | S pojmom keramika sa spája široká škála významov a jej hranice sú ľažko vymedziteľné. Hlina sa používa (a od nepamäti sa používala) na rôzne účely – môže byť materiálom hrnčiarskym, priemyselným, sochárskym, architektonickým, umeleckým atď. a tieto disciplíny sa môžu navzájom prelínať. Pre nás je hlina a technika jej spracovania zaujímavá v prvom rade ako prostriedok umelcov k tvorivej práci. Keramika, podobne ako napr. sklárstvo, musela prejsť pomerne dlhou cestou, kým si získala svoje postavenie medzi výtvarnými médiami. Až v 20. storočí došlo k radikálnym zmenám aj v chápaní keramiky v rámci moderného výtvarného umenia. Rozvoj priemyselnej veľkovýroby donútil keramické školy aj keramikov prispôsobiť sa novým podmienkam a hľadať si nové cesty k ďalšiemu vývoju keramiky. Vďaka tomu v druhej polovici 20. storočia nastali premeny v státuse keramiky, čo môžeme nazvať aj ako zrod keramiky ako umenia, teda jej začlenenie medzi ostatné výtvarné média ako svojbytnej disciplíny.

Tak ako v ostatných krajinách, aj na Slovensku (i keď s určitým časovým posunom) prebehli podobné procesy vo vývoji keramiky. Predtým bola chápaná najmä ako remeslo, neskôr ako umeleckopriemyselné odvetvie alebo súčasť sochárstva. Umelci, ktorí si zvolili k svojmu povolaniu toto médium, získavalí vzdelanie na stredných umelecko-priemyselných školách na Slovensku či (v tom čase ešte ako domáci študenti) v Čechách, alebo mohli získať vysokoškolské vzdelanie v Ateliéri keramiky na Vysokej škole umělecko-průmyslovej v Prahe. Až v 90. rokoch 20. storočia, založením Ateliéru keramiky na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, keramika definitívne zaujala svoje pevné miesto pri ostatných výtvarných médiach.

Okrem škôl sa organizujú aj iné aktivity, ktoré prispievajú k posilneniu statusu keramiky. Sú to sympózia, workshopy, tvorivé dielne pre umelcov, ktoré im poskytujú priestor na stretnutia, výmenu skúseností, tvorivú prácu, materiál, technické vybavenie a tiež možnosť prezentácie ich tvorby. V susedných krajinách sa už v druhej polovici 20. storočia rozbiehali keramické centrá a sympózia (napr. v Čechách *Keramické sympózium* v Bechyni, v Maďarsku *Medzinárodné keramické centrum* v Kecskeméte atď.). Na Slovensku iniciatívou niekoľkých členov Združenia keramikov Slovenska naštartovalo prvé keramické sympózium v Lučenci až v roku 1989, ktoré prebiehalo v rôznych keramických závodoch v Lučenci a okolí. Toto podujatie dodnes funguje pod názvom *Medzinárodné keramické sympózium Lučenec – Kalinovo* a tak prispieva k rozvíjaniu keramiky na Slovensku a tiež posilňuje jej postavenie medzi ostatnými výtvarnými médiami. Jedným z dôležitých prínosov sympózia na Slovensku je jedinečná, priebežne rastúca zbierka súčasnej keramiky v Novohradskom múzeu a galérii, ktorá od roku 1989 mapuje keramickú tvorbu na Slovensku

a sčasti aj v medzinárodnom rozsahu. Medzi ďalšími aktivitami na slovenskom poli umenia keramiky treba spomenúť dnes už zaniknutý medzinárodný keramický workshop v Beladiciach (1999 – 2009) a pomerne nové keramické sympózium *Fenomén Gemer* s účasťou mladej generácie výtvarníkov (od roku 2009 usporadúvané každý druhý rok), ktoré si zvolilo cestu ku keramike prostredníctvom land-artu.

Vďaka vzájomnej zahraničnej výmene študentov a pedagógov na školách a na medzinárodných keramických sympóziách doma a v zahraničí, súčasná keramika nadobudla medzinárodný charakter. Podobne ako ostatné výtvarné odvetvia má nespočetné výrazové podoby. Prijíma podnety z voľného umenia, pričom nanovo reflekтуje aj na svoje bohaté tradície. Hranice medzi dizajnom, remeslom, úžitkovým umením a voľnou tvorbou sa často prelínajú a sú tažko začleniteľné do jednotlivých kategórií. Neraz sú predmety so zdanivo úžitkovým charakterom rovnocenné voľným plastikám.

O Smikovi | Aj Peter Smik získal vzdelanie v odbore keramiky na Slovensku a v Čechách. V jeho tvorbe sa s keramikou prelínajú aj iné disciplíny: pre-sadzuje ju v architektúre, vytvára keramické obrazy – reliéfy, ktoré sú svojou líniostou príbuzné kresbe (cyklus *Medzi / Between*), zhmotňuje plastiky s nadväznosťou na figuratívnosť (*Trubačí*) a vo svojich komorných a záhradných plastikách (s prvkami v tvari dôz) sa v určitom zmysle objavuje spojitosť aj s princípom úžitkového umenia. Materiály používané v keramike často kombinuje so sklom, čo je príbuzné keramike, ale výzorom má predsa len iný charakter. Mnohí keramici sa aj vo svojej voľnej tvorbe inšpirujú prvками z úžitkového umenia, ktoré je, ako sme už spomenuli, jedným z najvýraznejších disciplín keramiky ako takej. U Smika túto tendenciu môžeme chápať skôr ako inšpiráciu s predmetmi z každodenného života (dózy na potraviny, klobúky atď.), v ktorých hľadá symbolické významy spájajúce sa s hlbším chápaním života. Autor napĺňa svoje diela aktuálnymi odkazmi alebo ich zosobňuje, pričom sú zároveň nositeľmi aj vysokej estetickej hodnoty.

Pre mnohé Smikove keramické plastiky a objekty je východiskom nádoba (v cykloch *Proforma*, *Food Box Life*, *Inside out*, *Hochdosiert*, *Sag's mit Blumen*, *Green energy*). Pojem nádoby je v podstate archetypom, ktorý má nespočetné množstvo podôb a úžasne bohatú vývojovú históriu. V symbolickom význame je nádoba držiteľom niečoho, čo je dôležité a vhodné na to, aby sa zachovalo/ udržalo, alebo predmetom, ktorý možno niečim naplniť. Smik vytvára svoje objekty a plastiky zo základných tvarov nádob, pričom sčasti zachováva princíp ich funkcie – napr. ako držiteľov života (*Green energy*), kde v malých okrúhlych nádobách vyrastá život vo forme rastlín a kde chýbajúcimi dnami prepája obsah nádoby s priestorom. Štvorcové nádobky poskladané z tenkých vrstiev hlín (ich predlohami sú papierové dózy používané v rýchloobčerstvení),

ktoré zoskupuje v rôznych kompozičných systémoch: niekedy z nich vytvára objekty inšpirované úžitkovým umením – ako nádobky na tálke, kanvice či kvetináče, inokedy zas z nich vznikajú dynamické priestorové kompozície vyskladané z dôz (z cykloch *Inside out*, *Food Box Life*, *Hochdosiert*).

Pri týchto plastikách popri symbolickom význame narážajúcom na konzumný život dnešnej doby, sa nádoba stáva organickým prvkom kompozícií, ktoré môžeme ohodnotiť aj z čistého estetického hľadiska. Túto ideu presadzuje vo väčších rozmeroch aj vo svojich záhradných plastikách, kde k zvýrazneniu funkcie týchto objektov si zvolil tvar módnych komerčných žardiniér.

Peter Smik je umelcom, ktorý s citom reaguje na rôzne problematiky života človeka dnešnej doby. V jeho tvorbe môžeme zachytiť prepojenie viačerých disciplín, presadzuje sa v komornej aj v monumentálnej tvorbe, no jeho diela nikdy neprekročia ľudské mierky a zostávajú nositeľmi ľudských hodnôt. Jeho tvorba je rozhodne prínosom v rámci výtvarného umenia aj pre slovenskú keramiku a zaslúži si väčšiu pozornosť aj zo strany odbornej verejnosti.

Andrea Németh Bozó,
historička umenia Novohradského múzea a galérie v Lučenci, 2016

Použitá literatúra:

- ORÍŠKO, Š. 2002. Hlina. Spoločné skúsenosti a perspektívy. Bratislava: VŠVU v Bratislave a Združenie keramikov Slovenska, 2002.
- KŘÍŽOVÁ, A. 2002. Od řemesla k umění. Rozmach individuální ateliérové tvorby v užitém umění 60. let. In: Na križovatke kultúr? Stredná Európa a umenie 20. storočia. Bratislava: Slovenská národná galéria, 2002. ISBN 80-8059-059-1.
- DE WAAL, E. 20th century ceramics. London: Thames and Hudson Ltd, 2003. ISBN 0500203717.

Ceramics in Slovakia and the work of Peter Smik

/ 31

Slovak ceramics | The term ceramics is associated with a wide range of meanings, and its limits are hard to demarcate. Clay is used (and it has been used since time immemorial) for different purposes – it can be material of pottery, industry, sculpture, architecture, art, etc. and these disciplines can mutually mingle with each other. For us, the clay and its processing technique are interesting first of all as a means for artists to their creative work. Ceramics, like e.g. glass-making, had to go through quite a long way, until it gained its status among fine-arts media. As late as in the 20th century, there have been occurred some radical changes also in the understanding of ceramics within contemporary fine-art. Development of industrial mass-production forced ceramic schools and also ceramists to adapt to the new conditions and to look for new ways to the further development of ceramics. Thanks to this, in the second half of the 20th century there have occurred some changes in the status of the ceramics, what we can call even as a birth of the ceramics as an art, hence its inclusion among the other fine-arts media as a specific discipline.

Like in other countries, also in Slovakia (although with certain delays) there were similar processes in the development of ceramics. Previously, it was understood mainly as a craft, later as a branch of applied arts or a part of sculpture-making. The artists, who have chosen this medium to their profession, obtained an education at secondary applied-arts schools in Slovakia or (at that time still as home students) in the Czech Republic, or they were able to get an academic education in the Studio of Ceramics at the Academy of Applied Arts in Prague. As late as in 1990s, by the founding of Studio of Ceramics at the Academy of Fine Arts in Bratislava, the ceramics has finally taken its place among the other creative media.

In addition to the schools there are also organised other activities, which contribute to the strengthening of the status of the ceramics. These are symposia and workshops for artists, which provide them space for meetings, exchanges of experience, creative work, material, and technical equipment and also the opportunity to the presentation of their work. In the second half of the 20th century in the neighbouring countries already started some ceramic centres and symposia (e.g. in *Czech Ceramic Symposium* in Bechyně, in *Hungary International Ceramic Centre* in Kecskemét, etc.). In Slovakia, thanks to the initiative of several members of the Association of Slovak Ceramists, there started the first ceramic symposium in Lučenec only in 1989, which covered a variety of ceramic factories in Lučenec and around. This event still works under the name *International Ceramic Symposium Lučenec – Kalinovo*, and thus contributes to the development of ceramics in Slovakia and also strengthens its position among other fine-arts media. One important benefit

of this symposium in Slovakia is a unique growing collection of contemporary ceramics, kept in the Novohrad Museum and Gallery (NMG), which has been mapping the ceramic production in Slovakia and partly also in the international scale since 1989. Among other activities in the Slovak field of ceramics ought to be mentioned the now defunct international ceramic workshop in Beladice (1999 – 2009) and the relatively new ceramic symposium *Phenomenon of Gemer* with the participation of the young generation of fine-artists (since 2009 it is organized every second year) that have chosen the path to ceramics through the land-art.

Thanks to the mutual foreign exchange of students and teachers at schools and at some international ceramic symposia both at home and abroad, the contemporary ceramics has gained an international character. Like other creative disciplines, it has a myriad of expressive forms. It receives stimuli from free art, while newly reflects also its rich traditions. The boundaries between design, craft, applied art and free creation are often overlapped and they are difficult to be incorporated to individual categories. Often the articles with seemingly commercial nature are equivalent to the free sculptures.

About Smik | Peter Smik has also gained an education in ceramics in Slovakia and in Czech Republic. In his creation, the ceramics is overlapping with other disciplines: he enforces it into architecture, creates some ceramic paintings – reliefs, which are with their line-shapes related to drawings (cycle *Between*), he materializes the sculptures with a relationship to the figurativeness (*Trumpeters*), and in his chamber and garden sculptures (with some elements in the form of boxes) there appears, in some sense, a connection with the principle of applied art. He often combines the materials used in ceramics with glass, which is related to ceramics, but its look is nevertheless different in its nature. Many ceramists are also in their free creation inspired with some elements from the applied art, which is, as we have already mentioned, one of the most distinct disciplines of ceramics as a whole. At Smik, this tendency can be rather understood as an inspiration with objects of daily life (boxes for food, hats, etc.), in which he is looking for a symbolic meanings with a deeper understanding of life. The author fills his art-works with the current references, or he personalizes them, while they are also holders of high aesthetic value at the same time.

At many Smik's ceramic objects and sculptures, the starting point is a vessel (in cycles *Pro Forma*, *Food Box Life*, *Inside-Out*, *Hochdosiert*, *Sag's mit Blumen*, *Green energy*). The concept of a vessel is essentially the archetype, which has a myriad of forms, and amazingly a rich development history. In the symbolic importance, the vessel is holding something that is relevant and appropriate to it, in order to preserve/be maintained, or a subject, that can be filled

up with something. Smik creates his objects and sculptures from the basic shapes of the vessels, whereby he partly keeps the principle of their function – e.g. as some holders of life (*Green Energy*), where the life grows in the form of small plants from small round containers and where it links the contents of the vessel with space via their missing bottoms. Square containers folded of thin layers of clay (their masters are paper containers used in snacks), which he groups together in various compositional systems: sometimes he creates of them some objects inspired by the commercial art – like some containers on a tray, kettles or flower-pots, or else some dynamic spatial composition are assembled from jars (from the cycles *Inside Out*, *Foodbox-life*, *Hochdosiert*). At these sculptures, in addition to their symbolic importance alluding on the consumerist life of our time, the vessel becomes an organic element of the compositions that we can rate also of pure aesthetic point of view. He is pushing this idea in larger sizes also in his garden sculptures, where he has chosen the shape of fashion commercial jardinières for the highlighting of function of these objects.

Peter Smik is an artist who sensitively responds to various issues of the human's life of our time. In his work, we may capture the link with multiple disciplines, he promotes himself in both the chamber and monumental creation, but his art-works never exceed human scales and they remain some carriers of the human values. His artistic work is definitely a contribution in the context of fine-arts as well as in the Slovak ceramics and he deserves more attention from the professional experts in the field.

Andrea Németh Bozó,
art historian at Novohrad Museum and Gallery in Lučenec, 2016

Literature:

- ORIŠKO, Š. 2002. Hlina. Spoločné skúsenosti a perspektívy. Bratislava: VŠVU v Bratislave a Združenie keramikov Slovenska, 2002.
- KRÍŽOVÁ, A. 2002. Od remesla k umění. Rozmach individuální ateliérové tvorby v užitém umění 60. let. In: Na križovatke kultúr? Stredná Európa a umenie 20. storočia. Bratislava: Slovenská národná galéria, 2002. ISBN 80-8059-059-1.
- DE WAAL, E. 20th century ceramics. London: Thames and Hudson Ltd, 2003. ISBN 0500203717.

»Vztáhy, život
To sú moment
v sebe silu, ak
zaznamenať.«

»Relationships, life, n
These are the momen
power which I'm trying

, príroda.

y, ktoré nesú
ú sa snažím

ature.

nts that carry
g to record.«

O alchýmii tvorby: Peter Smik čaruje s hlinou

Príbehy z hliny | Spod jeho rúk vychádzajú čarowné príbehy. Sú zakódované v reči hliny, skla, ich tvarov a farieb. Rozprávajú jazykom pocitov a keď sa tých zázračných mís, svietnikov, šálok či tanierov človek dotkne vlastnou rukou, cíti to magické chvenie, aké muselo byť na počiatku. Na počiatku toho zázraku, ktorému sa vraví tvorba. A keramikár Peter Smik z Hôrky dobre vie, že ten zázrak neprichádza sám od seba, ale je výsledkom dlhého skúšania, večných pokusov, omylov i drobných prekvapení. „Keramikom sa človek stane, až keď umrie, dovtedy je to neustály proces hľadania. Čím si v keramike človek sám neprejde, tým nie je, darmo sú o nej popísané milióny kníh, len vlastným skúšaním sa môže dopracovať k cieľu,“ hovorí autor, ktorý sa k voľnej tvorbe odhodlal až po rokoch hľadania.

Prvé koketovanie s hlinou a tvarmi prišlo v časoch, keď študoval na popradskej priemyslovke. Práca s formami, možnosť dať svojim nápadom vlastné tvary mu ukázala, že toto je cesta, po ktorej by rád šiel. Táto okúzľujúca hra však mala ešte stále len takú malú privátnu podobu. Peter Smik potom dlho iba blúdil vo svojich túžbach a snoch, hlavou mu leteli stovky otázok, na ktoré hľadal odpoveď. To správne nakopnutie, moment odhodlania začať pracovať na tom, čo má skutočne rád, prišlo až neskôr. Naštartoval ho kamarát a keď Peter odhodil okovy strachu, rozhadol sa vyskúšať, či sa užíví keramikou. Najprv sa pokúsil preraziť na trh. Vyrobil kopy svietnikov s anjelikmi a dúfal, že pred Vianocami „zaberú“. Stal sa však pravý opak. „Nebolo to to, k čomu mám naozaj vzťah, preto to aj tak dopadlo, všetky svietníky zostali stáť. Až tam som pochopil, že musím ísť vlastnou cestou, že sa nemôžem nechať ovplyvniť trhom, anjelikmi, ale že to, čo cítim, musí byť v hline, s ktorou robím, aj vidieť. Aby človek, ktorý si ten môj tanier ohmatá, pocítil, že je to tvarované mojimi rukami, že to nie je tvar vystrelený zo stroja, že tá hлина má svoj vlastný príbeh,“ spomína keramikár na podnety, ktoré ho posunuli k samostatnosti.

Sny sa plnia | Peter Smik má dnes už za sebou dlhú púť voľnej tvorby, ateliér plný fascinujúcich nápadov a dobrý pocit, že ísť za vlastným snom nie je márne. Vypovedajú o tom keramické plastiky, nápadité dlažby s mozaikami, neopakovateľná úžitková keramika, ale aj vitráže či svietidlá. Všetky tieto objekty v sebe nesú pečať Smikových nálad a pocitov. Inšpiráciu nachádza všade, ako tvrdí, prináša ju každodenný život sám. „Vzťahy, život, príroda. To sú momenty, ktoré nesú v sebe silu, akú sa snažím zaznamenať. Nepracujem dlhodobo na nejakej téme, nerozvíjam jeden motív, život prináša nové pocity a niečo z nich chcem trvalo zachytiť. Je to aj istá terapia, akoby som všetky tie otázky, ktoré mi roky blúdili hlavou, teraz spracované dával von, posúval ďalej,“ hovorí.

Hoci pracuje všetkými možnými technikami, skúša rôzne kombinácie. Jeho doménou je voľne tvarovaná keramika, rôzne kombinácie hliny, šamotovej hliny, kameniny, robí s pigmentmi. Vyskúšal si aj fusing – v peci roztaví sklo a cez formy ho natvaruje do rôznych kombinácií. Spája tiež keramiku so sklom, nebojí sa vitráži, svietidiel, stále je pre neho prioritným magnetom hlinu. „Je to akoby istá závislosť, keď chytíš do ruky hlinu, cítíš jej tvárnosť, všetky tie možnosti, ktoré v sebe má, akoby sa otvárala nejaká brána a ty vstupuješ do otvoreného priestoru predstavivosti a máš milión možností, len sa ich netreba zlaknúť. V tom je tá krása,“ uvažuje Peter Smik.

Rád sa s hlinou vyhrá, rád v nej zanecháva svoje vrypy tvrdiac, že práve vryp bol prvým spôsobom zdobenia hliny, človečia stopa v odkaze zeme. Nie je remeselníkom, ktorý si na hrnčiarskom krahu vytočí vytúžený tvar, je skôr objaviteľom, ktorý v hline hľadá jej vlastný tvar a prenáša doň svoj pocit. „Tvorím si z hliny veľa surových objektov, postupne ich vypaľujem, glazúrujem, robím s pigmentom. Až keď tie veci vyjdú z pece, môžem povedať, či je to ono. Nič nemusí byť také, ako som si predstavoval, to je práve tá mágia, to čakanie na moment poznania a pravdy. Aj polovica vecí môže skončiť ako nepoužiteľná v koši. A pôjdeme ďalej,“ konštatuje keramikár a zatiaľ čaká, kým vychladne pec a on ju otvorí, aby zistil, či hliná, s ktorou sa toľko maznal, nesie tú správnu podobu jeho pocitového odkazu.

Mira Kováčiková,
voľná publicistka, 2016

On alchemy of creation: Peter Smik conjures with clay

Stories from the clay | Some magical stories go out of his hands. They are encoded in clay, glass, in their shapes and colours. They speak the language of feelings, and when a man touches those miraculous bowls, candlesticks, cups or plates with his own hand, he feels this magical vibration what had to be at the beginning: at the beginning of the miracle such as the art work. And the ceramist Peter Smik from the village Hôrka knows well that this miracle does not come by itself, but it is the result of a long trial, perpetual attempts, mistakes and small surprises. "A man becomes the ceramist not earlier till he dies, until then it's an unceasing process of quest. The what a man in pottery does not pass by himself, the what he is not, there is no use to describe it in millions of books, just with his own testing one may carry his point," says the author, who took courage to a free creation only after years of searching.

The first flirting with clay and shapes came in the days when he studied at secondary industrial school in Poprad. Working with forms, the ability to give his ideas their own shapes showed him that this is the way to go, which he would like to follow. This charming game, however, still had only a small private form. Peter Smik then just long wandered in his desires and dreams, through his head flew hundreds of questions the answer to which he was looking for. This right kick-off, the moment of determination to start work on what he actually likes, came up at a later date. A friend of his had started this, and when Peter had thrown away his fetters of fear, he decided to test whether he could earn his living with ceramics. First he tried to smash into the market. He produced heaps of candle holders with cherubs hoping they "impress" before Christmas. It became, however, just the opposite. "It wasn't what I really have a relationship with, therefore it turned out so, all the candlesticks have remained stocked. Once there, I realized that I have to go my own way and I can't let me be affected by the market, by cherubs, but what I really feel must be seen in the clay which I am working with. So that the man who touches my plate feels that it is formed by my hands and it is not the shape fired from the machine, that this clay has its own story," recalls the ceramist on stimuli that shifted him towards independence.

Dreams coming true | Today Peter Smik has already a long path of his freelance artistic work, a studio full of fascinating ideas and the good feeling, that to go for his own dream is not in vain. The ceramic sculptures, resourceful floor tiles with mosaics, unrepeatable utility ceramic, but also the stained glass or lamps tell us about this. All of these objects in themselves carry the seal of Smik's sentiments and feelings. He finds inspiration everywhere, as he

claims, everyday life itself brings it. "Relationships, life, nature. These are the moments that carry power, which I'm trying to record. I'm not working on any topic in the long term, I don't develop one theme, the life brings new feelings and some of them I want to capture permanently. It is also some kind of therapy, as if I were all those questions that had strayed my head for years, now worked out processed, and pushedn them forward," he says.

Although he works with all sorts of techniques, tries out different combinations. His domain is loosely shaped ceramics, various combinations of clay, of fire-clay, of stoneware, he works with pigments. He has also tried fusing – the glass is melted in the furnace and through forms is shaped into various combinations. Smik also blends the pottery with glass and is not afraid of making stained glass, lamps, but a priority magnet for him is still the clay. "It is a kind of dependence, when you pick it up, you feel its malleability, all those options, which are in clay, as if a gate is opened and you enter into this open space of imagination, having million options, only not to be afraid of them. This is the beauty of it," Peter Smik contemplates.

He likes playing with the clay, to leave some scratches on it, claiming that the scratch was the first way of decorating a clay, the human trace in message of the Earth. He is not a craftsman, who is spinning the desired shape on pottery wheel, he is rather discoverer who, in the clay, looks for its shape and transmits his feelings into it. "I make from clay a lot of rough objects, I gradually bake and varnish them, I also work with a pigment. Only when these objects come out of the ceramic furnace, I can say if this is it. Nothing may be as I imagined and is just magic: the waiting for the moment of knowledge and truth. Also half of the things may end up in the trash as unusable. And we will go on," notes the ceramist and yet waits until the furnace cools down and he opens it to find out whether the clay, which he petted so much with, carries the right shape of his sensational message.

Mira Kováčiková,
freelance publicist, 2016

03

z tvorby
artworks

»Každý deň si
škatuľku ku šk
Predstavujú ví
pohyb každéh

»Each day we add a n
to another. They repre
of life, the each day's n

ukladáme
katul'ke.

r života,
o dňa.«

ew little box next
esent the vortex
movement.«

Život ako zo škatuľky, 2010 – 2011

keramické objekty

šamotová kamenina, engoba, glazúra, pigmenty

Nosnou myšlienkovou je úvaha o zmysle a povinnostiach každodenného života, „života ako zo škatuľky,” ako uvádzajú autor.

„Každý deň, jeden za druhým, rýchlejší ako ten predchádzajúci, ďalší a ďalší. Rýchlo, hneď a veľa. To je život ako zo škatuľky. Fastfood-ový život. Každý deň si ukladáme škatuľku ku škatuľke. Predstavujú vír života, pohyb každého dňa. Ťažko zmeniť, čo je okolo nás. Čo možno zmeniť? Obsah škatuľky. Aj tá dnešná je ešte prázdna. Naplňme ju niečím, čo má krásu, čo má zmysel.“

Food Box Life, 2010 – 2011

ceramic objects

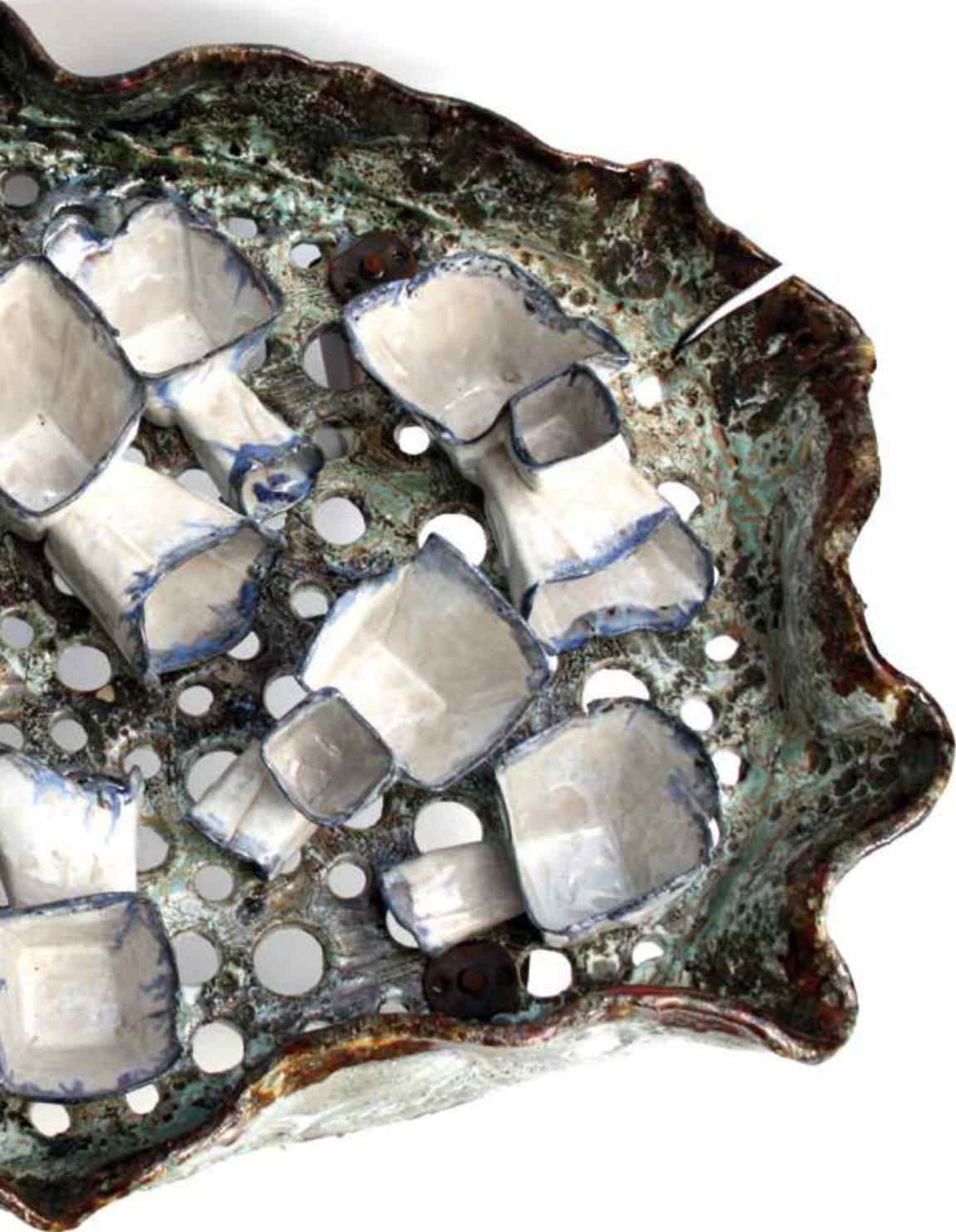
chamotte stoneware, engobe, glaze, pigments

The key idea is the reflection on the meaning and responsibilities of everyday life, “where everything fits as it should be”, as stated by the author.

“Every day, one after another, faster than the previous one, then next and others. Fast, right now and a lot. This is life as from the little box. The fast food life. Every day we add the little box to a little box. They represent the vortex of life, the each day's movement. It's difficult to change what is around us. What can be changed? The content of a little box. Even today's one is still empty. Let us fill it with something beautiful, that makes sense.”

Zvnútra von, 2011

keramické objekty

šamotová kamenina, penová glazúra, 1250 °C

Keramické závesné objekty, voľné pokračovanie témy *Food Boxes*, predstavujú žonglérsky kúsok – zvnútra von.

Inside out, 2011

ceramic objects

chamotte stoneware, foam glaze, 1250 °C

Ceramic hanging objects, free sequel of the theme the *Food Boxes*, represent a juggle – from the inside out.

Krabice, 2012

keramické objekty

šamotová kamenina, glazúry, pigmenty, 1250 °C

Variabilné mrazuvzdorné záhradné objekty, voľné pokračovanie témy

Food Boxes.

Boxes, 2012

ceramic objects

chamotte stoneware, glazes, pigments, 1250 °C

Variable frost-hardy garden objects, free sequel of the theme

Food Boxes.

Povedz mi to kvetom, 2012

závesné keramické objekty
šamotová kamenina, glazúry, pigmenty

Voľné pokračovanie témy *Food Boxes*, ktorej nosnou myšlienkou je úvaha o zmysle a povinnostiach každodenného života, „života ako zo škatuľky“, ako hovorí autor. V tomto prípade prázdnu škatuľku naplníme niečím, čo má krásu, čo má zmysel... kvetom.

Tell me it with a Flower, 2012

hanging ceramic objects
chamotte stoneware, glazes, pigments

Free sequel of the theme *Food Boxes* underpinned with the reasoning about the meaning and responsibilities of everyday life, "where everything fits as it should be", as stated by the author. In this case, let us fill the empty box with something that has a beauty, which makes sense... with the flower.

Ružové krabice, 2012

keramické objekty
šamotová kamenina, glazúry, pigmenty

Keramický objekt zložený z keramických krabíc.
Voľné pokračovanie témy *Food Boxes*.

Pink Boxes, 2012

ceramic objects
chamotte stoneware, glazes, pigments

The ceramic object is composed from ceramic boxes.
Free sequel of the theme *Food Boxes*.

Klobúky, 2007

keramické objekty

šamotová kamenina, 1250 °C

Klobúk je osobnosť. Spomienka na staré dobré i zlé časy, alebo na budúcnosť. Sloboda odtieňov, farieb, expresívnych pocitov evokujúcich rôzne zážitky, dojmy, veselú hravosť.

Všetky klobúky sú otvorené pre každú hlavu. Nič nevlastnia, sú slobodné, tvoria zvláštny, groteský svet. Majú za sebou slávnu história so šiltom plným dotykov. Pohľad cez nich iste zmení svet. „Svoj klobúk odhadzujem k vám.“

Hats, 2007

ceramic objects

chamotte stoneware, 1250 °C

The hat is a personality. It is the memory of the old good and bad times, or the future. The freedom of shades, colours, expressive feelings evocative various experiences, impressions, cheerful playfulness.

All hats are open for every head. They own nothing, they are free and they form a strange, grotesque world. They have a glorious history behind them with the eyeshade full of touches. A look through them surely will change the world.
"I throw my hat to you."

Cesta, 2008

keramické objekty

kombinovaná technika, šamotová kamenina, porcelán, glazúry, pigmenty, 1250 °C

Stvárnenie cesty, križovatiek slov dvoch ľudí.

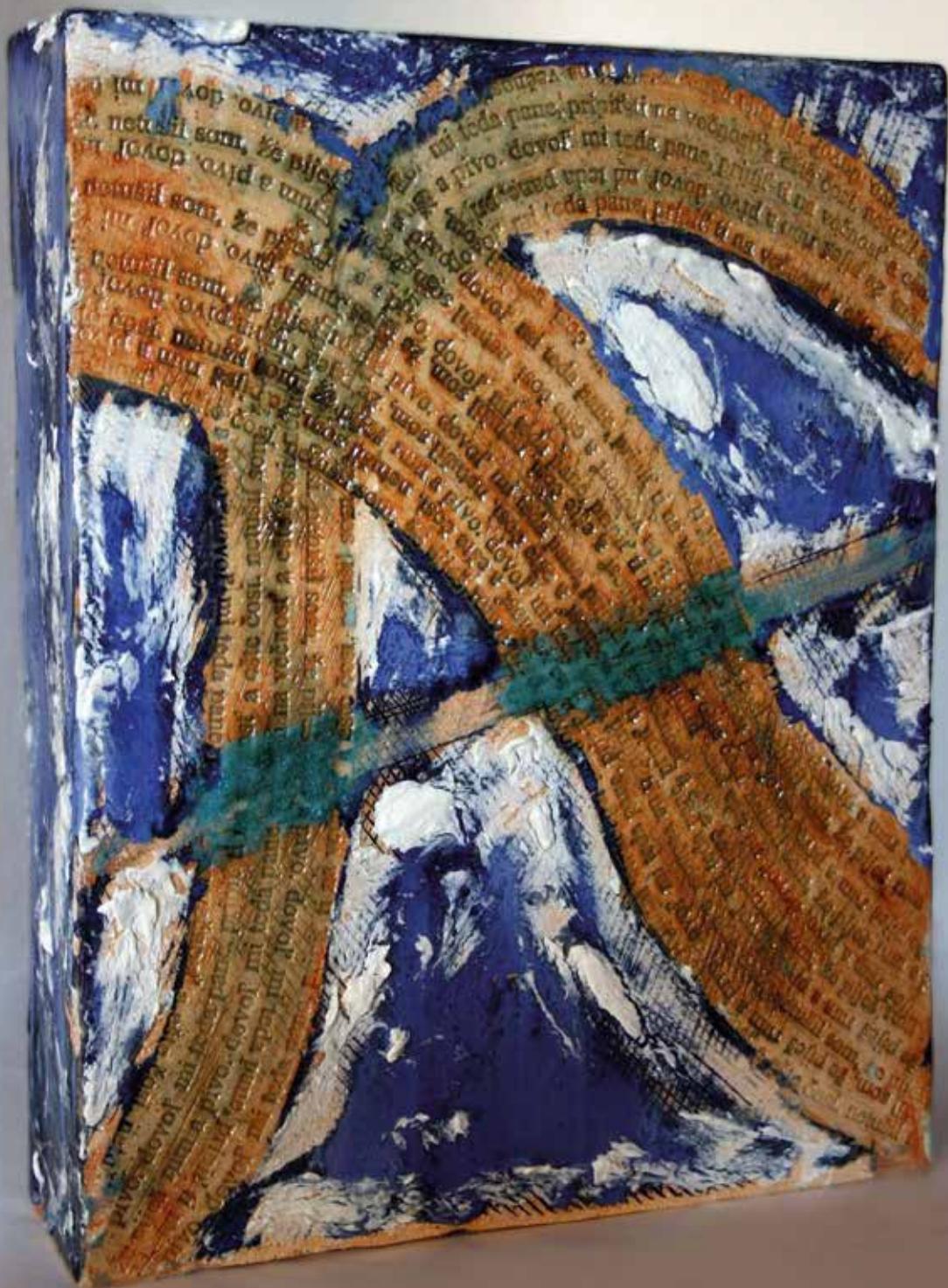

Road, 2008

ceramic objects

mixed techniques, chamotte stoneware, porcelain, glazes, pigments, 1250 °C

Depiction of a road, crossroads of the words of two people.

Ružové sny – Sakury, 2008

závesné keramické objekty

šamotová kamenina, glazúry, pigmenty, vitráž a iné autorské techniky

Keramika v kombinácii s vitrážou, inšpirovaná padajúcimi lupienkami sakury (čerešňových kvetov).

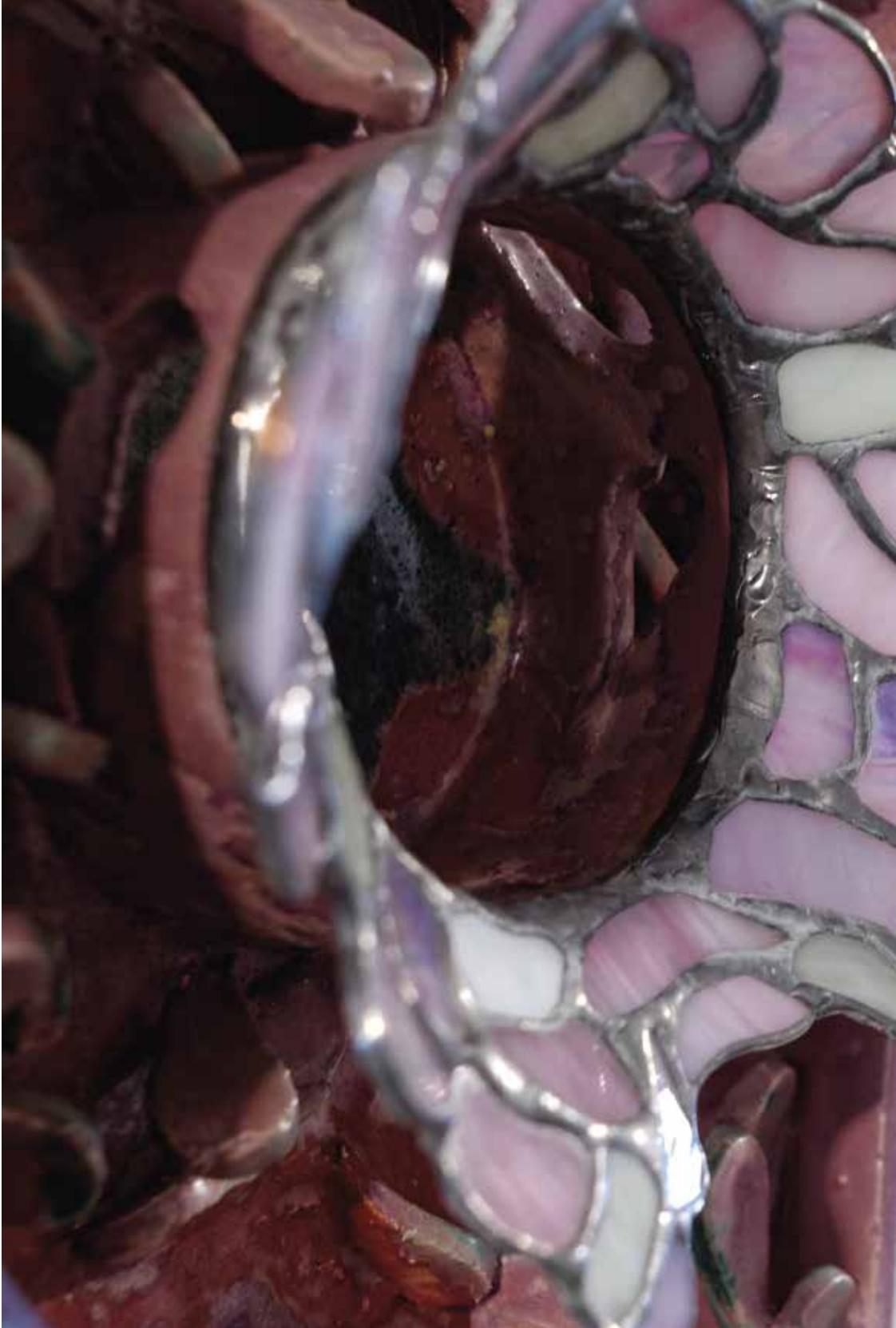
Pink dreams – Sakuras, 2008

hanging ceramic objects

chamotte stoneware, glazes, pigments, stained glass and other author techniques

Ceramic object in combination with stained glass, inspired by the falling sakura flakes (cherry blossoms).

Trubači, 2008

keramické objekty

šamotová kamenina, glazúry, pigmenty, medené pliešky

Keramické objekty sú štylizovanými postavami trubačov, nesúcich rôzne dychové nástroje typické pre Slovensko. Zvuk, ktorý vydávajú nástroje pri vdychovaní, sa v keramickom objekte, postave trubača, zopakuje a mení, ako hlas nesúci sa kopcami a dolinami Slovenska.

Autorovým zámerom je priblížiť kultúrne tradície prenesené do originálnych tvarov, figurálnej farebnosti, vrypu, priponínajúc krajinné prvky, najmä siluetu rodného kraja, Spiša. V symbolike spoločného vdychovania do keramických objektov je začiatok rozboru, ktorý už ďalej rozvíja samotný divák.

Trumpeters, 2008

ceramic objects

chamotte stoneware, glazes, pigments, strips of copper

Ceramic objects are stylized figures of trumpeters, carrying the breathing musical instruments of different types that are typical for Slovakia. The sound of the instruments issued by breathing is repeating and changing inside of ceramic object – figure of trumpeter, whose voice is carried over the hills and valleys of Slovakia.

The author's intention is to approach the cultural traditions transmitted to the original shapes, figural colouring, scratch, reminiscent of landscape elements, in particular the silhouette of a native region, the Spiš. The common breathing into ceramic objects is symbolic: it starts the conversation further developed by the viewer.

Uzly, 2008

keramické reliéfy
šamotová kamenina, glazúry, pigmenty

V symbolike rôznych uzlov ako tkáčsky, rybársky, drevársky..., rozväzuje autor medzi ľudské vzťahy. Každý vzťah vzniká ako voľné uzlenie slov. Niektoré uzly, tak ako vzťahy, sú voľné, iné zas pevne stiahnuté. Reliéf je mozaikou samostatných keramických dielov, ktorých stavebným materiálom je šamotová kamenina v kombinácii pigmentov a glazúr. Do celkovej stavby keramického reliéfu autor originálnym spôsobom zakomponoval cín a hliníkový plech: keramický reliéf je tak vyvážený, celková kompozícia pôsobí premyslene a jednotne.

Knots, 2008

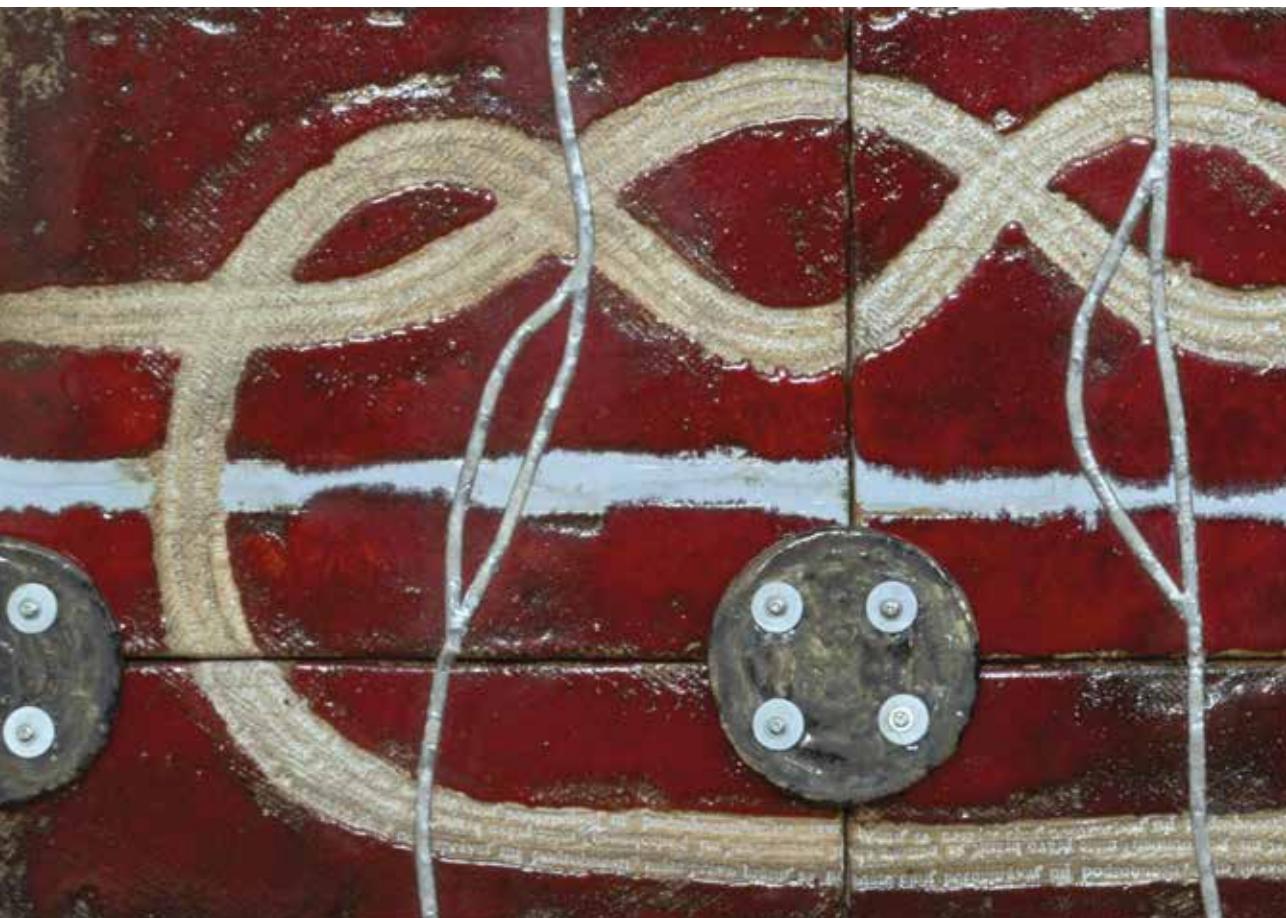
ceramic reliefs
chamotte stoneware, glazes, pigments

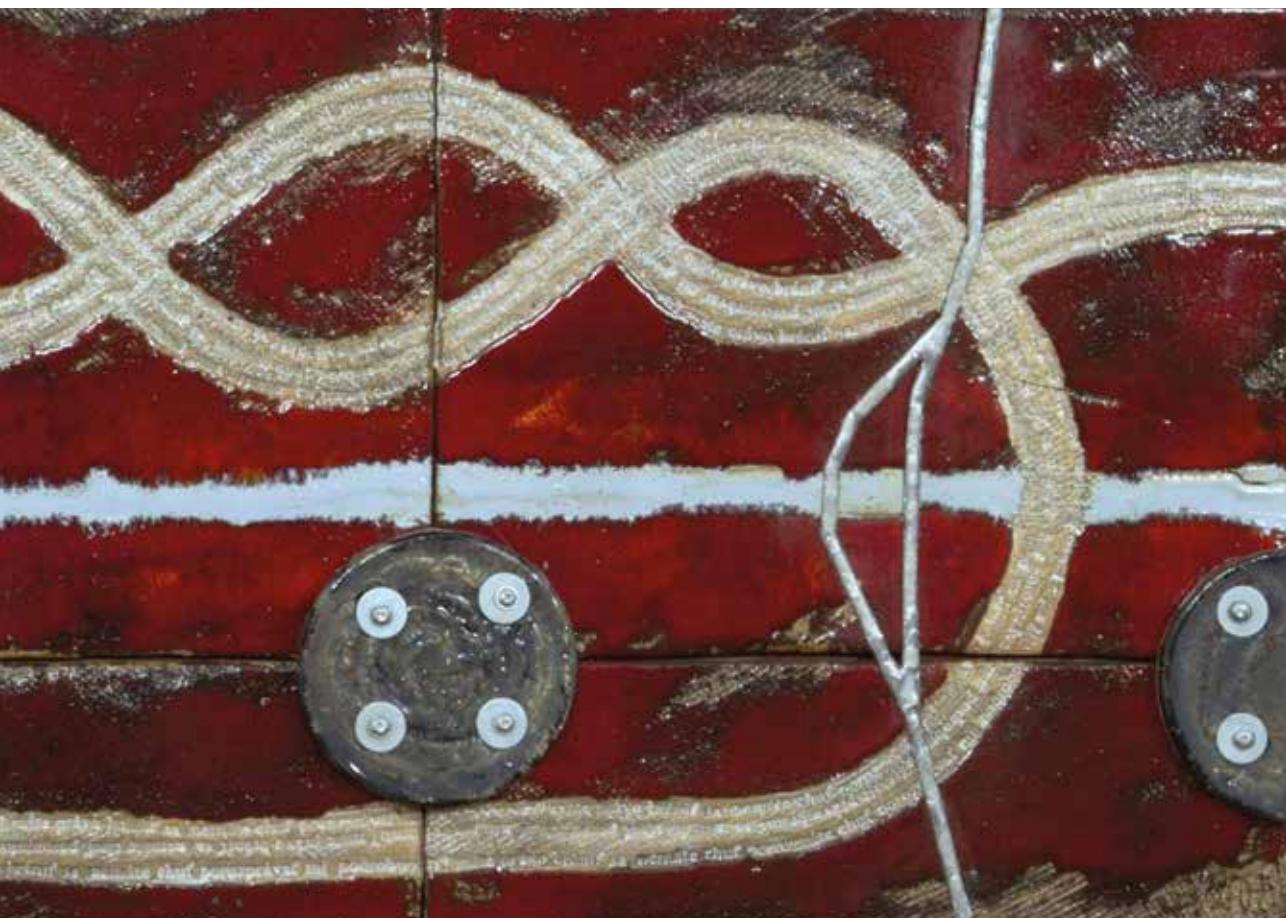
In the symbolism of the different nodes as a weaver's knot, fishing, wooden... etc., the author unties interpersonal relationships. Each relationship arises as a free nodding of words. Some of the knots, like relationships, are free, the others are firmly withdrawn. The reliefs are mosaics of separate ceramic parts built from material such as chamotte stoneware in combination with pigments and glazes. By the original way the author incorporated tin and aluminium plate into the overall structure of ceramic relief: therefore he reached balance and also thoughtful and consistent composition.

Chodec, 2008

keramický reliéf a objekt
šamotová kamenina, glazúry, pigmenty

Chodec = Walker symbolizuje ľudí súčasnosti. Človek uponáhľaný, zaneprázdnenny, so svojimi dennodennými radošťami a starosťami, ustavične bežiaci a hľadajúci.

Walker, 2008

ceramic relief and object
chamotte stoneware, glazes, pigments

Walker is symbolizing the people of present times. The man – hasty, busy, with everyday pleasures and worries, constantly running and looking.

Vietor, 2009

keramické objekty

kombinovaná technika, šamotová kamenina, glazúry, pigmenty, 1250 °C

Keramické objekty inšpirované vetrom.

Wind, 2009

ceramic objects

mixed techniques, chamotte stoneware, glazes, pigments, 1250 °C

Ceramic objects inspired by the wind.

Znovuzrodenie, 2010

keramický objekt

šamotová kamenina, glazúry, pigmenty, 1250 °C

Znovuzrodenie prírody aj seba samého. Vnímanie fungujúcich a inšpirujúcich zákonov, magických procesov prírody.

Rebirth, 2010

ceramic object

chamotte stoneware, glazes, pigments

Rebirth of nature and ourselves. Perception of functioning and inspiring laws, magical processes in the nature.

Bez názvu, 2010 – 2011

keramické objekty, vázy
šamotová kamenina, engoba, glazúra, pigmenty

Untitled, 2010 – 2011

ceramic objects, vases
chamotte stoneware, engobe, glaze, pigments

Bunkový, 2011

keramický objekt

šamotová kamenina, sklo, drevený podstavec

Samostatné diela zobrazujúce mozgovú bunku, kde sklo predstavuje myšlienku v nej schovanú.

Cellular, 2011

ceramic object

chamotte stoneware, glass, wooden stand

Individual objects interpreting the brain cells where the glass represents an hidden idea.

Kúsok po kúsku, 2012

sklenené reliéfy

fusingové sklo, pigmenty

Cyklus nástenných objektov z fusingového skla zahŕňa dve témy.

Prvá je odrazom detských snov a túžob, s ktorými sa každý z nás „kúsok po kúsku“ vyvíja, rastie a jeho sny rastú s ním. Na obrazoch z taveného skla sú zobrazené tieto fragmenty detských snov a túžob cez lesklú, šteklivú spomienku na detstvo, spomienku na hračky. Číri pohľad cez okno na to, čo už nie je, ale stále zostáva kúsok v nás. Druhá téma je hrejivou spomienkou na posledné útržky leta, keď stráca svoju silu a pomaly odchádza: všetky pocity sú vtavené do malých kúskov farebného skla a osadené do dubového rámu.

Piece by piece, 2012

glass reliefs

fused glass, pigments

The cycle of wall objects from fused glass includes two themes.

The first one is a reflection of children's dreams and desires. In the pictures from the fused glass there are displayed these fragments through a ticklish memory of childhood, a recollection of the toys. Having a look through the window at what no longer exists, but still remains in us. The second theme is a warm reminder of the last scraps of the summer loosing its strength and slowly walking away: all the feelings are melted into small pieces of coloured glass in an oak frame.

Tvárou v tvár, 2014

sklenené misy

fusingové sklo, pigmenty

Cyklus predstavuje misy – závesné objekty z fusingového skla, zachytávajúce ľudské tváre v rôznych etapách života, od dieťaťa až po starobu. Autor netradičným spôsobom, narezaním a kombinovaním číreho a farebného skla, pigmentov a ich následným zatavením v peci stvára svoj pohľad na ľudské tváre vyžarujúce vždy inú energiu; tváre zo svojho okolia, aj pohľady ľudí za sklom okna, ktoré sa ho priamo nedotýkajú, ale zanechávajú stopu v jeho vnútri.

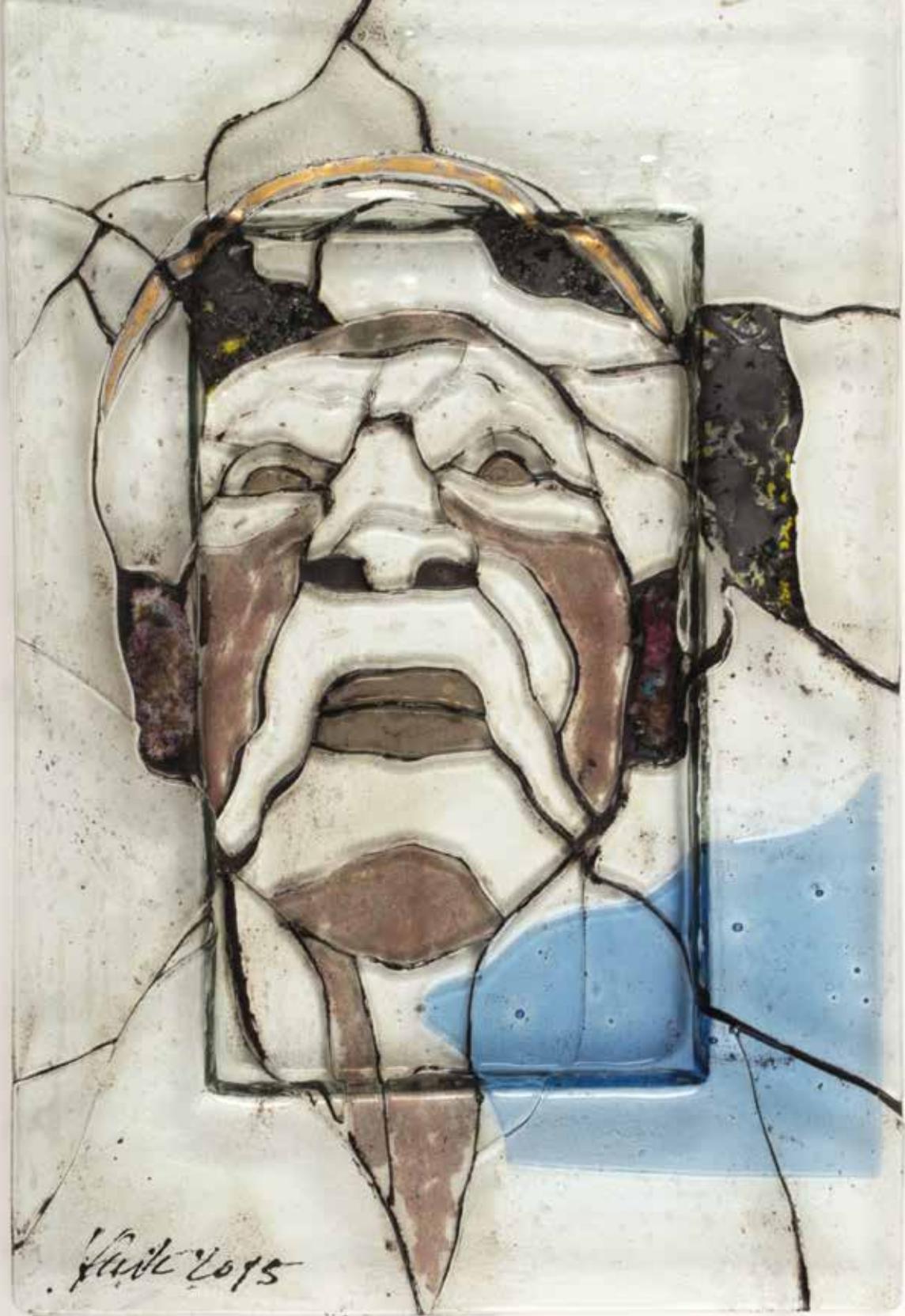
Face to Face, 2014

glass bowls

glass fusing, pigments

The cycle represents the bowls – hanging objects from the fused glass, showing the human faces in different stage of life, from childhood to an old age.

By cutting and combining limpid and coloured glass, pigments and their following melting in the furnace, the author portrays in non-traditional way his view of the human faces, which are radiating always a different energy; the faces of his surrounding, the views of the people behind the glass of the windows which do not affect him directly, but are leaving a trace inside of him.

White 2015

Felicity

Flóra, 2014

keramický objekt

šamotová kamenina, glazúry, pigmenty

Vzdušný objekt zachytávajúci energizujúci pôvab prírody, jej fascinujúcu silu, regeneračný cyklus, vôňu.

Flora, 2014

ceramic object

chamotte stoneware, glazes, pigments

Airy object depicting the energizing charm of nature, its fascinating power, regenerative cycle, the smell.

Mlynské kamene, 2015

keramické reliéfy

kamenina, glazúry, pigmenty, tavené sklo

Keramické kruhy, kvázi mlynské kamene, na ktorých sú zobrazené ženské tváre (jeden kruh) a mužské tváre (druhý kruh), symbolizujú kolobeh, mlyn ľudského života.

Millstones, 2015

ceramic reliefs

stoneware, glazes, pigments, glass fusing

Ceramic rings, quasi millstones, on which female faces (first rondel) and masculine faces (second rondel) are to symbolize the cycle, the mill of human life.

Medzi, 2014

sklenené plastiky
tavené sklo, pigmenty

Objekty tvoria „obrátenú stranu misy“: boli vytavené technikou fusing v kombinácii farebných skiel a pigmentov. Následne rozbitím objektov sa funkcia misy ako funkčného predmetu/objektu stratila a pretavením do iného tvaru – obrátenej strany misy vznikol novotvar, paradoxne tiež misa, ale s duševným, nie hmotným pokrmom.

Between, 2014

glass sculptures
glass fusing, pigments

The objects create “reverse side of the bowl”: they were melted with a technique of glass fusing in combination with coloured glass and pigments. Consequently, with breaking-down of the objects, the function of a bowl as the subject/object was lost and by the re-melting to another form – of the reverse side of the bowl, there was originated a neoplasm, paradoxically also a bowl, but with an intellectual, not physical nourishment.

Čajové sety, 2010 – 2011

keramické objekty, čajníky a šálky
šamotová kamenina, engoba, glazúra, pigmenty, 1250 °C

Tea Sets, 2010 – 2011

ceramic objects, tea-pots and tea-cups
chamotte stoneware, engobe, glaze, pigments, 1250 °C

05

faktografia
factography

»Vztáhy, život,
To sú inšpirácie
sa snažím zaznamenať

»Relationships, life, nature.
These are the inspirations
of which I am trying to
capture in my work.«

, príroda...
e, ktorých silu
namenáť.«

ture...
ons the strength
o capture

ANOGALLERY

ANOGALLERY

ANOGALLERY

Fotogaléria / Photogallery

Galéria umelcov Spiša

^ Z vernisáže výstavy, zľava /
From the opening of exhibition,
from the left: Teo, Lucia Benická,
Peter a Katarína Smik; 14. 9. 2016

< Orbis Pictus v galérii
s keramikámi a kurátormi, zľava /
Orbis Pictus at the gallery,
with ceramists and curators,
from the left: Dana Barnová, Andrea
Čepiššáková, Peter Smik, Andrea
Németh Bozó, Martin Rosenberger,
Lucia Benická; 23. 11. 2016

v Peter a Katarína Smik;
september, 2016

Annogallery

Z výstavy v Bordeaux, Francúzsko /
From the exhibition in Bordeaux,
France; 2008

^

Performance k výstave *Klobúky* /
Performance to the exhibition
Hats; 2007

>

Otvorenie galérie, zľava /
Opening of gallery, from the left:
Peter Smik, Marián Čižmárik,
Pavol Hudák, Vinco Jaš;
Poprad, 2006

v

Fotogaléria / Photogallery

Realizácie / Commissions

^Keramická mozaika pre rodinný dom /
Ceramic mosaic for private house;
Hôrka, 2016

< Pri realizácii mozaiky /
Making a mosaic; Pivovar Tatras,
Poprad, 2016

∨ Vitráž v rodinnom dome /
Stained glass object in private house;
Batizovce, 2014

Plenéry / Symposiums

Účastníci III. Medzinárodného umeleckého sympózia Gánovce / Participants of III. International Art Symposium Gánovce; Hôrka, 2015

^

S umelcami Medzinárodného umeleckého sympózia / With the artists of International Art Symposium; Spišská Kapitula, 2016

>

S preidentom SR Andrejom Kiskom v na výstave zo sympózia / With the Slovak president Andrej Kiska at exhibition from symposium; Gánovce, 2016

v

Fotogaléria / Photogallery

Dielne / Workshops

^ Keramický svet / Ceramic World; 2016

< Raku dielňa / Raku workshop; 2016

∨ Open air workshop; 2015

Kontaktné centrum / Contact Center, Bežovce

Medzinárodný plenér Across
the Border I., zľava / International
symposium Across the Border I.,
from the left: Peter Smik,
Vasil Zymomrya, Katarína Smiková,
Bogdana Sivochop, Viktor Derda;
2016

Z plenéru / From symposium; 2016 > v

Bibliografia

Katalógy / Catalogues

- SMIKOVÁ, K., SMIK, P., KOVÁČIKOVÁ, M., VAĽKO, V., JAŠ, V. Tvarovanie keramiky, slova a hudby. Annogallery, 2007, ISBN 978-80-969806-1-1
- Peter Smik: Hlinené dotyky / Contacts de terre. Annogallery, Hôrka, 2008 International Triennal of Silicate Arts. Kecskemét, Hungary: Foundation for Contemporary Ceramic Arts, 2011, ISBN 978-963-081937-4
- Hoch Dosiert. Kunsthandwerk und Kulturgeschichte in Dosen. Museen der Stadt Deggendorf, 2011, ISBN 978-3-929363-31-9, s. / p. 111, 142
- BENICKÁ, L., PACEKOVÁ, K. 25x25 / 25 rokov Galéria umelcov Spiša. Galéria umelcov Spiša, 2012, ISBN 978-80-89081-45-5, s. / p. 27
- Across the Border I. Annogallery, Hôrka, 2017. Brožúra / Brochure, s. / p. 10

Články v tlači / Articles in press

- SARNOVSKÁ, I. Do svojej fantázie a myšlienok bez cenzúry nepúšťa nikoho: Peter Smik. In: Podtatranský kuriér, ročník IV., č. 51-52, 16. 12. 2014, s. / p. 4, <https://issuu.com/podtatranskykurier/docs/pka0_51_12162014_low>
- BURDOVÁ, L. Do hliny primiesi i vlastný svet. In: Tatry, ročník LIII., č. 1/2014, s./ p. 32 – 33,<<http://www.lesytanap.sk/sk/casopis-tatry/obsah/2014-1/>>
- BUZA, M. Bol som pri tom. In: Spišský patriot, december 2016, s. / p. 4

Filmy / Films

- Trubači Petra Smika. Dokumentárny film / Documentary film. 12'14''. Rézia / Director: Lisoň, M. Produkcia / Production: Annogallery. 2008
- Peter Smik: Keramika. Dokumentárny film / Documentary film. 5'52''. Rézia / Director: Snitková, T. Produkcia / Production: Galéria umelcov Spiša. 2016

Web odkazy / Web links

www.gus.sk

www.annogallery.eu

www.webumenia.sk

»Remeslu sa
naučí každý...
Umeniu nikto.«

»Anyone can learn
a craft... But one
cannot learn the art.«

Leonardo Da Vinci

Tento projekt bol podporený z verejných zdrojov poskytnutých Fondom na podporu umenia.
Katalóg reprezentuje výlučne názor autora a fond nezodpovedá za jeho obsah. /
This project has been supported using public funds provided by Slovak Arts Council.
This catalogue reflects the views only of the author, and the Council cannot be held responsible
for the information contained therein.

Editor / Edited by:

Lucia Benická, riaditeľka galérie / gallery director

Autorka katalógu / Author of catalogue:

© Lucia Benická

Texty / Texts:

© Lucia Benická, Andrea Németh Bozó, Mira Kováčiková, Peter Smik

Preklady / Translations:

© Dušan Bevilaqua

Grafický dizajn / Graphic design:

© Ivana Betková

Fotografie / Photographs:

- Archív Galérie umelcov Spiša / gallery archive: © Lucia Benická,
Kamil Leštach, Ivan Fleischer, Alexander Jiroušek
- Archív Petra Smika a Annogallery / archive of Peter Smik and Annogallery

Reprodukcie / Reproductions:

- Archív Galérie umelcov Spiša / gallery archive: © Kamil Leštach,
fotograf galérie / gallery photographer
- Archív Petra Smika a Annogallery / archive of Peter Smik and Annogallery

Tlač / Printed by:

Vienala.sk, Košice, 2016

Náklad / Copies: 500

Vydavateľ / Published by:

Galéria umelcov Spiša, 2016, www.gus.sk

ISBN 978-80-89081-53-0

EAN 9788089081530

u. fond
na podporu
umenia

**KOŠICKÝ
SAMOSPRÁVNY
KRAJ**

**PRO
FILY
·ES**

A standard one-dimensional barcode is positioned vertically. It consists of vertical black bars of varying widths on a white background.

9 788089 081530